

Pamatgrupas par Īpašā tribunāla agresijas noziegumam pret Ukrainu izveidošanu

Vīnes-Rīgas paziņojums

Pamatgrupas par Īpašā tribunāla agresijas noziegumam pret Ukrainu izveidošanu dalībnieki,

atsaucoties uz Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās asamblejas 2022. gada 2. marta Rezolūciju ES-11/1 par agresiju pret Ukrainu, kurā pausts visstingrākais nosodījums Krievijas Federācijas agresijai pret Ukrainu, kas pārkāpj Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtu 2. panta 4. punktu,

atsaucoties uz Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās asamblejas 2023. gada 23. februāra Rezolūciju ES-11/6 par Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtu principiem, kas ir pamatā visaptverošam, taisnīgam un ilgstošam mieram Ukrainā,

atgādinot 2023. gada 9. maija Kopīgo paziņojumu par centieniem izveidot tribunālu agresijas noziegumam pret Ukrainu, ar ko apstiprināts mūsu nelokāmais atbalsts mieram, drošībai un tiesiskumam pasaulē,

atzīstot, cik svarīgi ir nodrošināt atbildību par agresijas noziegumu pret Ukrainu,

tikušies Vīnē 2024. gada 17. septembrī un Rīgā 2024. gada 22. novembrī,
sniedz šādu paziņojumu:

1. Pamatgrupas dalībnieki pieņem zināšanai, ka Ukraina ratificējusi Starptautiskās Krimināltiesas Romas statūtus, kas apliecina Ukrainas apņemšanos ievērot starptautiskās tiesības un starptautisko taisnīgumu. Dalībnieki arī pieņem zināšanai, ka šī ratifikācija attiecas uz Kampalas grozījumu par agresijas noziegumu.
2. Pamatgrupa turpina darbu, lai izveidotu efektīvu Īpašu tribunālu agresijas noziegumam pret Ukrainu, kas spētu nodrošināt taisnīgumu, saucot pie atbildības tos, uz kuriem gulstas vislielākā atbildība. Īpašā tribunāla izveidošanā jāievēro starptautiskās tiesības un būtu jāgūst plašs starpreģionāls atbalsts, lai garantētu tā leģitimitāti.
3. Pamatgrupas dalībnieki atzinīgi vērtē Eiropas Padomes un Eiropas Komisijas dienestu, kā arī Eiropas Ārējās darbības dienesta ieguldījumu tās konsultācijās, tostarp sagatavojot Eiropas Padomes un Ukrainas valdības divpusēja nolīguma projektu par Īpašā

tribunāla izveidi, tā statūtu projektu un Paplašinātā daļējā nolīguma projektu, kurā izklāstīta šāda tribunāla atbalsta kārtība.

4. Pamatgrupas dalībnieki mudina citas valstis un starptautiskās organizācijas aktīvi atbalstīt un sniegt ieguldījumu Pamatgrupas turpmākajās konsultācijās. Pamatgrupas dalībnieki aicina citas valstis laika gaitā, attiecīgā gadījumā un neskarot Pamatgrupas turpmākās konsultācijas, aktīvi apsvērt iespēju atbalstīt Īpašā tribunāla izveidi un sniegt ieguldījumu Īpašā tribunāla finansēšanā un darbības nodrošināšanas resursos, izmantojot šim nolūkam izveidotu instrumentu, kā vienu no iespējamajiem variantiem minot Paplašināto daļējo nolīgumu Eiropas Padomes ietvaros.
5. Pamatgrupas dalībnieki atkārtoti apstiprina, cik svarīgi izveidotajā Īpašajā tribunālā jebkurā nākotnē izskatāmajā lietā ievērot piemērojamās starptautiskās tiesības. Izveidotajā Īpašajā tribunālā nākotnē izskatāmajām lietām būtu jābalstās tiesībās uz taisnīgu tiesu, nodrošinot neatkarīgu un objektīvu tiesas iestādi, piekļuvi advokātam, lietu savlaicīgu izskatīšanu, galīgu un saistošu tiesas nolēmumu izpildi bez nepamatotas kavēšanās un uz citām piemērojamām starptautiskajām cilvēktiesībām.
6. Pamatgrupas dalībnieki joprojām ir apņēmības pilni aktīvi un efektīvi strādāt, lai izveidotu Īpašo tribunālu agresijas noziegumam pret Ukrainu, tostarp turpinot izvērtēt Eiropas Padomes sagatavotos projektus.¹

¹ Deklarācija pieņemta, klātesot Eiropas Padomes ģenerālsēdētāja pārstāvim, Eiropas Komisijas dienestiem un Eiropas Ārējās darbības dienestam